לאחר כיבוש אלע'וטה המזרחית פתח צבא סוריה במערכה לכיבוש הפרברים הדרומיים של דמשק מידי דאעש. כיבושם ימשיך לבסס את שליטת משטר אסד במרחב דמשק

22 באפריל 2018

עיקרי תמונת המצב

ב-19 באפריל 2018 הודיעה מחלקת ההסברה של צבא סוריה על פתיחת המערכה לשחרור האזורים שבשליטת דאעש בדרום דמשק. לאחר כשבועיים של הכנות נפתח המבצע **בירי ארטילרי ובתקיפות אוויריות** נגד מפקדות, מוצבים, אמצעי לחימה ונתיבי אספקה של דאעש **במחנה הפליטים אלירמוך ובשכונה אלחג'ר אלאסוד, שממערב לו** (שני אזורי השליטה המרכזיים של דאעש). **לאחר פעולות הריכוך החלה החלה תקיפה קרקעית של צבא סוריה** נגד מספר מוקדים באזורי שליטת דאעש, שמדרום לדמשק.

- דאעש נערך מבעוד מועד להתקפה בהעריכו, כי בתום המערכה באלע'וטה המזרחית יפתח צבא סוריה במערכה לכיבוש דרום דמשק. הכנות דאעש למערכה כללו: **הרחבת אזורי שליטתו** (כיבוש שכונת אלקדם שממערב למחנה הפליטים אלירמוך); **התבצרות** (חפירת שוחות, דיפון עמדות וחפירת מנהרות) **וניסיונות, שעלו בתוהו, ללכד שורות עם ארגוני מורדים נוספים הפועלים באזור** (המטה לשחרור אלשאם וצבא סוריה החופשי סרבו ודומה, כי הם מעדיפים להגיע להסדרי פינוי עם המשטר הסורי).
- במקביל להערכות לקידום פני ההתקפה **ניהל דאעש משא ומתן עם המשטר הסורי להשגת הסדר פינוי**, בהיותו מודע **לנחיתות הבולטת שבה הוא מצוי מול צבא סוריה בשכונות הדרומיות של דמשק.** במסגרת המשא ומתן הועלתה אפשרות לפינוי פעילי דאעש **לאזור ביר קצב, שבמדבר הסורי** (ממזרח לדמשק), ובהמשך **לאגן הירמוך, שבדרום רמת הגולן** (אזור בו שולט צבא ח'אלד בן וליד המזוהה עם דאעש). בעקבות **כישלון המשא ומתן** הקצה המשטר הסורי לדאעש 48 שעות להתפנות מדרום דמשק לעבר אגן הירמוך. בתום פרק זמן זה ניתנה לדאעש ארכה נוספת של 24 שעות. **משלא הושג הסכם פתח צבא סוריה במתקפה.**
- השכונות הדרומיות של דמשק, ובמרכזן מחנה הפליטים אלירמוך ושכונת אלחג'ר אלאסוד שמדרום לו, **נמצאים מזה שנתיים בשליטת דאעש.** כוחות דאעש באזור **כוללים בין 2,000 ל-4,000 פעילים הכפופים למחוז דמשק של הארגון.** הצלחתו של דאעש להתבסס בשכונות הדרומיות של דמשק **פגעה במשילות משטר אסד ובקשר שבין הבירה הסורית לבין דרום סוריה.** כיבוש מובלעת דאעש ע"י צבא סוריה יהווה **מכה קשה נוספת לארגון** ובו בזמן ישלים את התבססות המשטר הסורי במרחב דמשק **ויציב אותו בעמדת מוצא משופרת לכיבוש מרחב דרעא ורמת הגולן ומרחב אדלב, שני אזורי המפתח, שנותרו בשליטת ארגוני המורדים**.

התבססות דאעש בשכונותיה הדרומיות של לדמשק בשנתיים האחרונות.

- חצי שנה לאחר התמוטטות המדינה האסלאמית (תחילת נובמבר 2017) מתמקדת נוכחות ופעילות דאעש בסוריה **בשלושה מרחבים**. הבולט שבהם הינו **מורד עמק הפרת והמדבריות שמצפון וממערב לו,** בדגש על האזור שבין אלבוכמאל לאלמיאדין. כמו כן שולט דאעש על **מובלעת באגן הירמוך שבדרום רמת הגולן** (צבא ח'אלד בן וליד) **ועל המרחב של מחנה הפליטים אלירמוך והשכונות שמסביבו מדרום לדמשק**[1]**.** בניגוד לעמק הפרת, שם נהנה דאעש ממידה רבה של חופש תנועה, מכותרים מובלעות דאעש באגן הירמוך ומדרום לדמשק ע"י ארגוני מורדים יריבים וע"י צבא סוריה וכוחות הנאמנים לו, **ונמצאים מולם בעמדת נחיתות בולטת**.
- **מאז אביב 2015 הצליח דאעש לבסס שליטתו על מבואותיה הדרומיים של דמשק:** חלקים נרחבים **ממחנה הפליטים אלירמוך; שכונת אלחג'ר אלאסוד; מרבית שכונת אלקדם** (שנכבשה ע"י דאעש במהלך המערכה של צבא סוריה לכיבוש אלע'וטה המזרחית) **שכונת אלתצ'אמן ושכונת אלתקדם**. **שכונת אלזין,** שמדרום לשכונה אלתקדם, מהווה אזור חיכוך בין פעילי דאעש לפעילי המטה לשחרור אלשאם. בשכונות הללו ישנה גם נוכחות דלה של ארגוני מורדים נוספים, ובכלל זה **המטה לשחרור אלשאם** (שפעיליו מצויים בצפון מערב מחנה הפליטים אלירמוך ובכמה שכונות נוספות), אך **ארגון דאעש הינו הבולט שבהם**. על פי התקשורת הסורית והערבית, **סד"כ דאעש בשכונות שמדרום לדמשק עומד על כמה אלפי פעילים (בין 2,000 ל-4,000), הכפופים למחוז דמשק של דאעש**.

אזורי השליטה של דאעש במחנה הפליטים אלירמוך(במרכז) ובשכונות שמסביבו, כפי שפרסמה סוכנות הידיעות אעמאק של הארגון (אח'באר אלמסלמין, 20 במרץ 2018).

[1] בנוסף לכך נמצאים כוחות דאעש גם במקומות נוספים בסוריה, כגון אזור אדלב, אולם במקומות הללו הם אינם מהווים כוח משמעותי ונמצאים בנחיתות מול ארגוני מורדים אחרים ובמרכזם המטה לשחרור אלשאם (ג'בהת אלנצרה לשעבר). מרחב מחנה הפליטים אלירמוך שבדרום דמשק ואגן הירמוך, שבדרום רמת הגולן, הם המקומות שבהם דאעש שולט על טריטוריה שבה הוא מנהל את חיי היום-יום של התושבים (שנותרו בה) ומהווה בהם את מוקד הכוח המרכזי.

הכנות דאעש והצבא הסורי למערכה על דרום דמשק

דאעש

- נראה לנו כי דאעש העריך, שלאחר השלמת כיבושה של אלע'וטה המזרחית ע"י צבא סוריה, המובלעת שלו בדרום דמשק עשויה להיות "הבאה בתור". לפיכך **נקט דאעש בשורת צעדים, צבאיים ומדיניים, כדי לקדם את המתקפה הצפויה:**
  - **הרחבת אזור השליטה:** דאעש ניצל את עיסוקו של צבא סוריה בהכנעת ארגוני המורדים במזרח דמשק כדי **להרחיב את אזור שליטתו מדרום לדמשק**. במסגרת זאת עלה בידו לכבוש את **שכונת אלקדם**, שממערב למחנה הפליטים אלירמוך, מידי צבא סוריה.

מימין: פעילי דאעש בשכונת אלקדם לאחר כיבושה מידי צבא סוריה. משמאל: טנק של צבא סוריה שהושמד על ידי פעילי דאעש בשכונת אלקדם (א'חבאר אלמסלמין, 17 במרץ 2018).

  - **התבצרות:** פעילי דאעש בנו **שוחות ומנהרות** באזורים שבשליטתם (ובכלל זה מחנה הפליטים אלירמוך ושכונת אלקדם). זאת כדי להתגונן בפני התקיפות האוויריות הצפויות ולהקל על תנועתם של פעילי דאעש ממקום למקום.

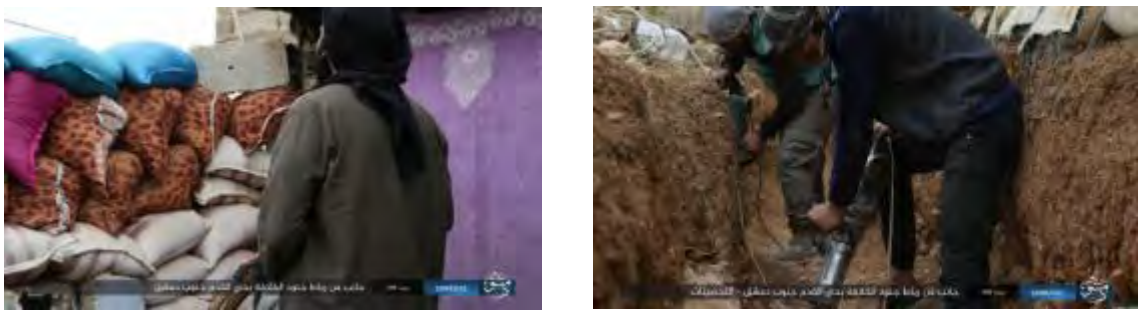

מימין: פעילי דאעש במהלך הכנת שוחה בשכונת אלקדם (מחוז דמשק של דאעש כמצוטט ע"י דף הפייסבוק "מחנה אלירמוך בליבנו", 7 באפריל 2018). משמאל: פעיל דאעש חמוש ברובה קלצ'ניקוב מאייש עמדה מבוצרת בשכונת אלקדם (נאשר, 7 באפריל 2018)

  - **ניסיונות (כושלים) לגייס בעלי ברית:** כשרבו הסימנים על הכנות צבא סוריה למערכה על דרום דמשק **הציע דאעש לארגוני מורדים נוספים לשתף עמו פעולה נגד צבא סוריה אך נתקל בסירוב**. נראה כי הארגון הג'האדיסטי היריב, המטה לשחרור אלשאם, העדיף לנסות ולחלץ את פעיליו באמצעות הסדר פינוי עם המשטר הסורי (עד כה ללא הצלחה). ארגון מורדים נוסף, צבא סוריה

החופשי, פינה כוח שכינויו ג'יש אל אבאביל[2] לדרום סוריה בעקבות הסכם שהושג עם המשטר הסורי. ב-7 באפריל פונו כ-1,500 פעילים, על נשקם האישי, לאזור המרוחק כארבעים ק"מ מצפון לדרעא שם הם הצטרפו לארגוני מורדים המכתרים את מובלעת דאעש באגן הירמוכ(בטולאת אלג'יש אלסורי, 8 באפריל 2018).

אחד האוטובוסים, שהגיעו לפנות את הפלג של צבא סוריה החופשי משכונת אלתצ'אמן שבדרום דמשק, לעבר העיירה ג'אסם (בטולאת אלג'יש אלסורי, 8 באפריל 2018).

- **משא ומתן של דאעש עם המשטר הסורי להשגת הסדר פינוי:** בהיותו מודע לנחיתותו הבסיסית מול צבא סוריה ובעלי בריתו שמדרום לדמשק, החל דאעש לנהל **משא ומתן להשגת הסדר פינוי**, כדוגמת ההסדרים שהושגו עם ארגוני המורדים האחרים באלע'וטה המזרחית. תחילה התנהל המשא ומתן אודות העברת פעילי דאעש **לאזור ביר אלקצב**, שבמדבר הסורי (ממזרח לדמשק), שם יקל עליהם לחבור עם הפעילים בעמק הפרת. בהמשך דווח בתקשורת הסורית והערבית על משא ומתן להעברת פעילי דאעש **לאגן הירמוכ, שבדרום רמת הגולן** (אזור שליטתו של צבא ח'אלד בן וליד).[3] **כאשר המשא ומתן להשגת הסדר פינוי לא הניב תוצאות פתח צבא סוריה במתקפה.**

[2] "צבא להקות הציפורים", מונח הלקוח מסורת הפיל בקוראן.

[3] לעומת זאת נראה כי פינויים של פעילי דאעש לאזור אדלב, לשם פונו מרבית המורדים מאלע'וטה המזרחית, אינו מקובל על דאעש משום שהוא יציב אותו תחת איום של המטה לשחרור אלשאם, הכוח הדומיננטי באזור.

צבא סוריה

במחצית הראשונה של אפריל 2018, לקראת סיום כיבוש אלע'וטה המזרחית, החל **צבא סוריה להעביר תגבורות לאזורים הנושקים לאזורים שבשליטת דאעש**. התגבורות כללו כוחות צבא סוריים וכוחות צבא ומליציות פלסטיניות הלוחמים לצד צבא סוריה: חטיבת אלקדס, צבא שחרור פלסטין ומיליציות פלסטיניות נוספות[4] (זמן אלוצל, 7 באפריל 2018). במסגרת ההכנות ביקרה **משלחת רוסית במקומות הגובלים באזור השליטה של דאעש בדרום דמשק**, במטרה להכיר את קווי החזית עם דאעש ולהעריך את המצב (חשבון הפייסבוק סודות מחנה אלירמוך, 31 במרץ 2018).

תגבורות של צבא סוריה והכוחות המסייעים לו נעות בדרכם למחנה הפליטים אלירמוך ושכונת אלקדם (בטולאת אלג'יש אלסורי, יוטיוב, 12 באפריל 2018).

כוחות סוריים בדרך למחנה אלירמוך (יוטיוב, 16 באפריל 2018).

משהושלמו ההכנות להתקפה, והמשא ומתן להסדר פינוי עם דאעש לא הניב תוצאות, **פתח צבא סוריה במערכה לשחרור שכונות דרום דמשק מידי דאעש.** ב-19 באפריל 2018 הודיעה על כך מחלקת ההסברה של צבא סוריה. **המערכה החלה ב-19 באפריל 2018 בירי ארטילרי ובתקיפות מהאוויר לעבר יעדי דאעש במחנה הפליטים אלירמוך ובשכונת אלחג'ר אלאסוד** (שתי שכונות המפתח באזורי שליטת הארגון).

[4] מידע אודות הכוחות הפלסטינים הלוחמים לצד הכוחות הסורים ראו לקט מידע מה-12 במרץ 2018: "כוחות צבא, מיליציות וארגונים פלסטינים המופעלים ע"י המשטר הסורי במלחמת האזרחים".

- היעדים שהותקפו כללו מפקדות, מוצבים, אמצעי לחימה וקווי אספקה. כמו כן הותקפו יעדים של המטה לשחרור אלשאם בשתי השכונות הללו. לאחר התקיפה האווירית החלה תקיפה קרקעית. מוקדי התקיפה היו, כנראה, צפון מערב מחנה הפליטים אלירמוק, שכונת אלקדם ושכונץ אלתצ'אמן. דווח, כי בקרבות משתתפים גם חטיבת אלקדס הפלסטינית וכוח מארגונו של אחמד ג'בריל.

מימין: תקיפות אוויריות וירי ארטילרי נגד מטרות דאעש בשכונת אלחג'ר אלאסוד (סאנא, 21 באפריל 2018).
משמאל: תקיפות אוויריות של צבא סוריה נגד מטרות דאעש במחנה הפליטים אלירמוק
(דף הפייסבוק פראת פוסט [Euphrates Post], 20 באפריל 2018).

ירי ארטילרי של טנק סורי על שכונת אלחג'ר אלאסוד
(אלאעלאם אלחרבי, 21 באפריל 2018).

ההיבט הדמוגרפי: האוכלוסייה הפלסטינית במחנה הפליטים אלירמוק

מוקד שליטתו של דאעש במובלעת הדרומית של דמשק הינו **מחנה הפליטים הפלסטיני אלירמוק**, שעד לפרוץ מלחמת האזרחים היה מחנה הפליטים הגדול בסוריה (ושימש מרכז לארגוני טרור פלסטינים). מראות ההרס הקשים וגורלם של הפלסטינים, שרובם נמלטו מהמחנה, צפויים לקבל תהודה תקשורתית רבה בשל הרגישות הרבה שיש לסוגיה הפלסטינית. נראה כי **המשטר הסורי מודע לכך והוא נערך לטיפול בסוגייה זאת**.

- במהלך מלחמת האזרחים חלה **נטישה המונית** של תושבי מחנה הפליטים אלירמוק. עם תחילת המלחמה התגוררו במחנה **כ-160,000** תושבים (אונר"א), אך בשל הלחימה **וההרס כמעט כולם נעקרו מהמחנה.** כיום נותרו בו **כ-6,000 פלסטינים ואזרחים סוריים הסובלים ממצוקה המוניטארית קשה**. שאלה פתוחה היא

האם לאחר סילוק דאעש יסכים משטר אסד לחזרת התושבים הפלסטינים, שחלקם לפחות נתפס כבלתי מהימן.

- נראה כי, כדי להדוף ביקורת עתידית מבליט המשטר הסורי **את תפקידם של כוחות צבא ומיליציות פלסטיניות בכיבוש המחנה** (חטיבת אלקדס, צש"פ, ארגונו של אחמד ג'בריל ומיליציות פלסטיניות נוספות). כמו כן **החל המשטר הסורי להיערך לטיפול בבעיית האוכלוסייה הפלסטינית.** בהקשר זה דווח, כי המשטר מינה את **מחמד סעיד, מפקד חטיבת אלקדס** (הכוח הצבאי הפלסטיני המשמעותי ביותר המסייע למשטר) לאחראי על הטיפול בעניינם של הפליטים הפלסטינים בדרום דמשק (חשבון הטוויטר @ivansidorenko1).

נספח א'

מחנה הפליטים אלירמוך

מחנה הפליטים אלירמוך (Google Maps)

- **מחנה אלירמוך הינו מחנה הפליטים הפלסטיני הגדול בסוריה**. הוא שוכן כשמונה ק"מ מדרום מזרח לדמשק ונכלל בגבולותיה המוניציפליים של הבירה הסורית. במהלך מלחמת האזרחים **הפך המחנה לזירת קרבות**. כמעט על תושביו עזבוהו **ולמחנה נגרם הרס רב**. שנה לאחר פרוץ מלחמת האזרחים העריכה אונר"א שבמחנה מתגוררים כ-160,000 תושבים. מאז נמלטו מהמחנה כ-140,000 תושבים, רבים מהם בעקבות השתלטות דאעש. **במחנה נותרו כ-18,000 תושבים המתגוררים בו בתנאים קשים** (אתר אונר"א). כיום (אפריל 2018) **נותרו במחנה כ-6,000 אזרחים פלסטינים וסורים הסובלים ממחסור במזון ובשירותים רפואיים**.
- **באביב 2015 כבש דאעש את רוב מחנה הפליטים אלירמוך,** בקבעו תקדים של שליטת ארגון ג'האדיסטי על מחנה פליטים פלסטיני. בשל רגישות הסוגיה הפלסטינית. הובילה השתלטותו של דאעש על מחנה הפליטים לכינוס של מועצת הביטחון (7 באפריל 2015). בהמשך הפך המחנה לזירת קרבות בין דאעש לבין המטה לשחרור אלשאם ובין שני הארגונים הג'האדיסטים לבין הצבא הסורי, שהסתייע במיליציות פלסטיניות הנאמנות לו.
- **בשנתיים שחלפו מאז כיבוש המחנה עלה בידי דאעש להשתלט על מרבית שטחו. סד"כ אנשיו מוערך כיום ב-2,000-4,000 פעילים,** הכפופים **למחוז דמשק** של הארגון. פעילי דאעש השולטים עם המחנה הינם פלסטינים תושבי המקום בתוספת פעילים נוספים שהגיעו למחנה מהפריפריה של דמשק (אלעאלם, 30

בנובמבר 2017). צפון מערב המחנה נשלט ע"י פעילי המטה לשחרור אלשאם (מח'ים אלירמוך ניוז, 20 באפריל 2018). כמו כן מצויים במחנה אלירמוך ובשכונות שמסביבו כוחות מארגוני מורדים שאינם ג'האדיסטים, אשר אינם להוטים להילחם בצבא סוריה.

מחנה הפליטים אלירמוך

מימין: מחנה הפליטים אלירמוך. משמאל: הלחימה במחנה (אוריינט ניוז, 13 במרץ 2018).

מימין: מחנה אלירמוך. משמאל: פעילי דאעש במחנה אלירמוך (הטלוויזיה הסורית, 22 במרץ 2018).

מימין: הוצאה להורג של פעיל דאעש ששיתף פעולה עם המטה לשחרור אלשאם (אח'באר אלמסלמין, 6 במרץ 2017). משמאל: פעילי דאעש מכינים שלט חוצות המורה לנשים לעטות כיסוי גוף מלא (חק, 21 באפריל 2017).

נספח ב'

שכונת אלחג'ר אלאסוד

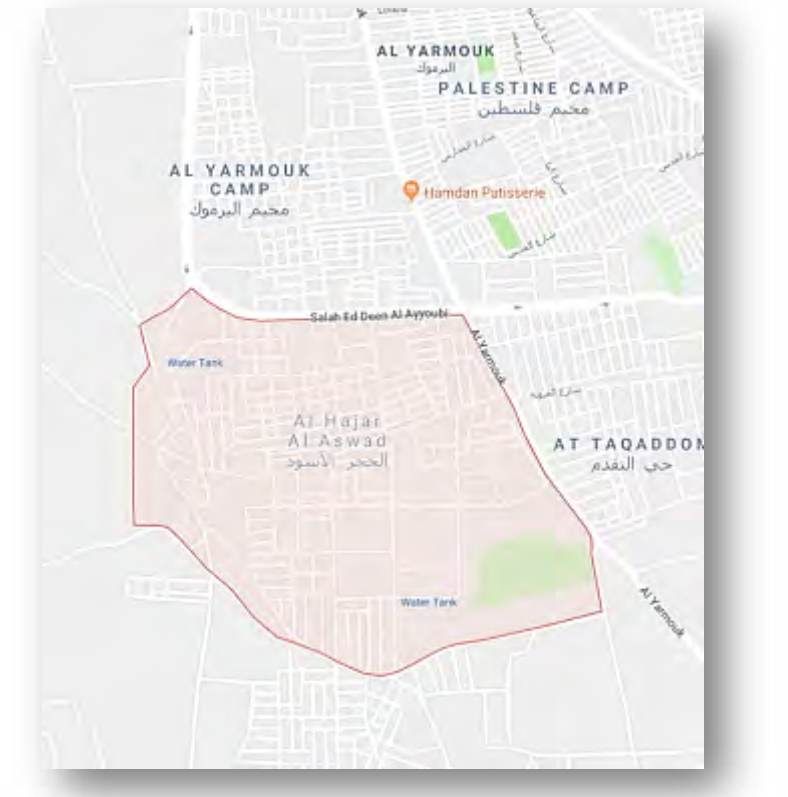

שכונת אלחג'ר אלאסוד, דרומית למחנה אלירמוך (Google Maps).

שכונת אלחג'ר אלאסוד (יוטיוב, 13 במרץ 2018).

- שכונת אלחג'ר אלאסוד ממוקמת מדרום למחנות הפליטים אלירמוך. על פי אומדנים סוריים משנת 2004 התגוררו בשכונה **85,000 תושבים**. כיום **מספרם מוערך בכ-60,000** (ויקיפדיה).
- במהלך שנת 2015 שימשה השכונה בסיס יציאה לפעילי דאעש להתקפות על מחנה הפליטים אלירמוך. **כיום דאעש שולט לחלוטין בשכונת אלחג'ר אלאסוד**. פעילי דאעש בשכונה הינם **סורים בני המקום**, הכופים על תושבי השכונה את חוקי השריעה (על פי פרשנות דאעש).

קטיעת יד של שני נאשמים בגניבה בשכונת אלחג'ר אלאסוד (נאשר, 23 במרץ 2018).

- במרץ 2018, במהלך המערכה נגד ארגוני המורדים באלע'וטה המזרחית, **ביצע חיל האוויר הסורי תקיפות נגד יעדי דאעש באלחג'ר אלאסוד**. יתכן כי תקיפות אלו נועדו להכשיר את הקרקע לקראת פעולה קרקעית, בתום המערכה באלע'וטה המזרחית.

תקיפות חיל האוויר הסורי בשכונה אלחג'ר אלאסוד (יוטיוב, 13 במרץ 2018, סמארט ניוז, 18 במרץ 2018).

נספח ג'

שכונת אלקדם

שכונת אלקדם, שממערב למחנה הפליטים אלירמוך (Google Maps).

שכונת אלקדם (אוריינט ניוז, 13 במרץ 2018).

- שכונת אלקדם נמצאת ממערב למחנה הפליטים אלירמוך. בשוליה המערביים של השכונה עוברת **הדרך הראשית (M-15) המובילה מדמשק לדרעא, שבדרום סוריה.** לפני מלחמת האזרחים **מנתה השכונה כ-150,000 תושבים**. בעקבות השתלטות דאעש על השכונה (2015) ברחו ממנה מרבית תושביה ונגרם לה הרס רב. מאז מספר תושביה נאמד **בין כמה אלפים לכמה עשרות אלפים.**
- עד לאחרונה נשלטה השכונה ע"י צבא סוריה. דאעש ניצל את התמקדותו של צבא סוריה במערכת באלע'וטה המזרחית כדי להשתלט על השכונה (17 במרץ 2018). **בכך הרחיב דאעש את אזורי שליטתו מדרום לדמשק לקראת ההתקפה הצפויה של צבא סוריה.**

מרכז שכונת אלקדם לפני מלחמת האזרחים (למעלה) ובדצמבר 2015 (למטה) על-פי צילומי הלוויין של גוגל. ההרס ניכר היטב (רביע אלת'ורה, 23 בדצמבר 2015).

מימין: פעיל דאעש בשכונת אלקדם. משמאל: פעיל דאעש חופר שוחה בשכונת אלקדם (אח'באר אלמסלמין, 15 במרץ 2018).

מימין: פעילי דאעש בשכונת אלקדם לאחר התנגשויות מול חיילי צבא סוריה. משמאל: טנק של צבא סוריה, שהושמד במהלך כיבוש שכונת אלקדם (א'חבאר אלמסלמין, 17 במרץ 2018).

במהלך הקרבות בשכונת אלקדם ביצע המשטר הסורי פינוי כפוי של האוכלוסייה המקומית (שנותרה בשכונה). האוכלוסייה הועמדה בפני שתי ברירות: התפנות מהשכונה או חשיפה ללחימה ולתוצאותיה. מנגד איימו פעילי דאעש על התושבים שלא לעזוב את השכונה ולמעשה לשמש "מגן אנושי" עבורם. בפועל עזבו תושבים (במספר לא ידוע) את השכונה ערב כיבושה ע"י דאעש ופונו לאזורי אדלב וחלב. השאלה **האם יורשו התושבים לשוב למקום מגוריהם בתום הלחימה או שלשכונה תועבר אוכלוסייה נאמנה למשטר הסורי נותרה פתוחה**.

פינוי של תושבים משכונת אלקדם באמצעות אוטובוסים. האם יורשו התושבים לשוב לשכונתם? (אוריינט ניוז, 13 במרץ 2018).

נספח ד'

שכונת אלתצ'אמן

שכונת אלתצ'אמן, שממזרח למחנה אלירמוכ (Google Maps).

- ערב פרוץ מלחמת האזרחים **עמד מספר תושבי השכונה על כ-200,000**. מרבית התושבים הינם תושבי רמת הגולן שברחו אליה לאחר כיבושה ב-1967 (damPRESS.net, 12 במאי 2015; ענב בלדי, 13 במרץ 2015). ההערכות הן, **שכמחצית מתושבי השכונה נטשו אותה במהלך מלחמת האזרחים**. התושבים שנותרו בה סובלים מבעיות הומניטריות קשות בשל המצור שמטיל המשטר הסורי על דרום העיר. **המשטר הסורי מונע את חזרתם של תושבים המעוניינים בכך לשכונת אלתצ'אמן** (אלערבי אלג'דיד, 18 בפברואר 2018).
- בנובמבר 2012 השתלט צבא סוריה החופשי על השכונה (אלשרק אלאוסט, 7 בנובמבר 2012). במהלך 2015 ניסה המשטר הסורי להשתלט על השכונה ובקרבות שהתחוללו **נגרם נזק רב לתשתיות ולמבנים** (ענב בלדי, 13 במרץ 2018). **בדצמבר 2017 השתלט דאעש על חלקים מהשכונה**. כיום **טוען דאעש שהוא שולט בכל השכונה** (Syria news, 13 במרץ 2018; ענב בלדי, 16 במרץ 2018).

מימין: שכונת אלתצ'אמן בשנת 2015 (ענב בלדי, 13 במרץ 2015). משמאל: ההרס בשכונת אלתצ'אמן בדצמבר 2017, בעקבות השתלטות דאעש על השכונה (alghadalsoury.com , 14 בדצמבר 2017).

מימין: פעיל דאעש בזמן השתלטות הארגון על חלקים מהשכונה (סמא, 14 בדצמבר 2017). משמאל: פעילי דאעש בשכונת אלתצ'אמן (חק, 15 בדצמבר 2017).

נספח ה'

שכונת אלתקדם

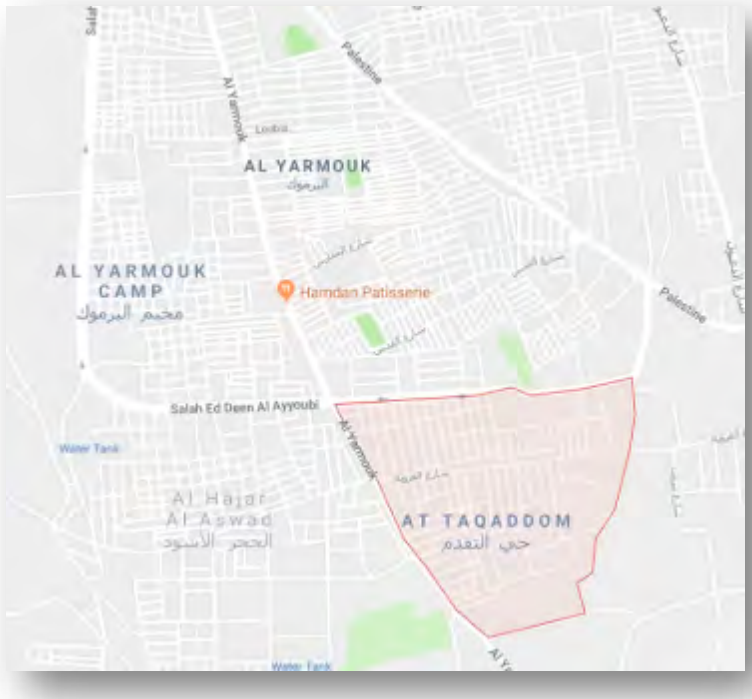

שכונת אלתקדם, שמדרום למחנה הפליטים אלירמוך (Google Maps).

- שכונת אלתקדם ממוקמת מדרום למחנה הפליטים אלירמוך. מספר תושביה מוערך בכ-10,000.
- בדצמבר 2012 השתלט על השכונה צבא סוריה החופשי (אלערביה, 16 בדצמבר 2012). **בשנתיים האחרונות שולט דאעש על השכונה.**

נספח ו'

שכונת אלזין

- שכונה קטנה הממוקמת ממזרח לשכונה אלחג'ר אלאסוד. מספר תושביה מוערך באלפים בודדים. היא מהווה אזור חיכוך בין פעילי דאעש לפעילי המטה לשחרור אלשאם. ב-20 בינואר 2018 **טען דאעש, כי השתלט על השכונה** (זמאן אלוצל, 20 בינואר 2018).

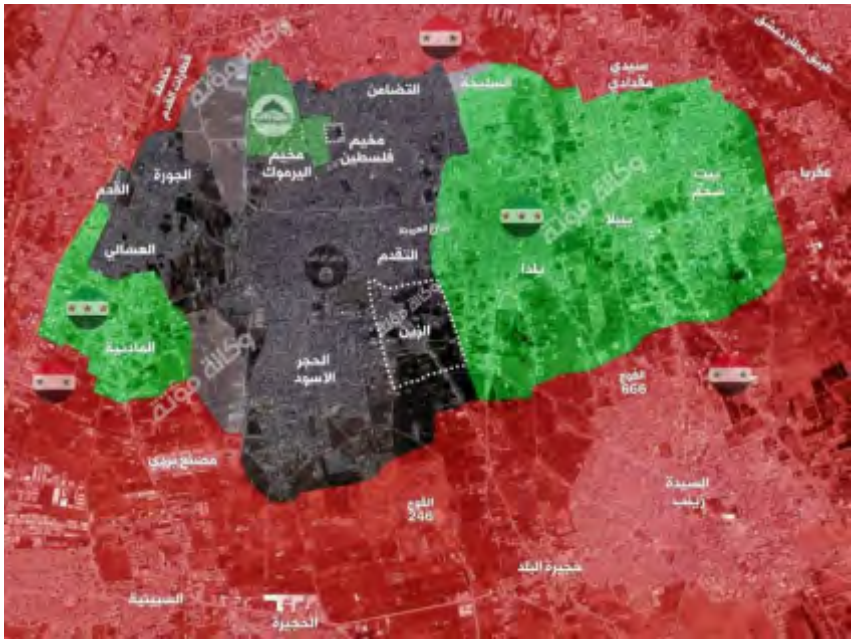

שכונת אלזין מסומנת בקו המקווקו (סוכנות מא'תה, 26 בינואר 2018).

השתלטות דאעש על שכונת אלזין (זמאן אלוצל, 20 בינואר 2018).